

REVISTA REVISTELOR

Nr. 8-9/2018 al revistei VATRA se deschide, ca de obicei, prin „tolle lege”, cu un impresionant poem al minunatei poete Letiția Ilea: „primul telefon portabil”, dedicat memoriei importantului poet lunedist Nino Stratan, iar „nulla dies sine linea” se configurează, pentru Ana Blandiana, prin incisivul, maturul și așezatul articol „depresia de țară”, urmat de „ca și cum-ul”, la fel de aplicat al lui Petru Cimpoșu: „Tăierea nasului. Frumoșii ani 90”, și de picanț și incisivul „de rerum natura”: „N-ai voie! Am voie!” al lui Ion Mureșan. Celălalt Mureșan, Viorel, „poezând” profund și substanțial la „carmen saeculare”. „Ineditul” revistei se axează, în continuare, pe recuperarea a ceea ce a rămas nepublicat din opera regretatului prozator Alexandru Vlad. „Sociogramele” se concretizează printr-un „dialog Paul Goma – Dan Culcer”, apărut inițial în revista on line „Asymetria”, în 2000. Recentul număr dublu al revistei din Târgu Mureș continuă cu rubricile standard: „epica magna” (Ara Șepțilici), „cronica literară” (de Al. Cistelean, Alex Goldiș, Senida Poenariu, Florina Lircă-Moldovan, Nina Corcinschi), sau cu referințele critice la „cei ce vin” (de Andreea Pop), cu „cronică de film”, de Andrei Gorzo, „contraepisteme” de Gaspar Miklos Tamas, „cronica teoriei”, prin contribuția lui Alex Cistelean, Dan Neumann, Veronica Lazăr. Mai departe, „chinta roială” poetică îi cu-prinde pe Liviu Antonesei, Monica Rohan, Nicolae Coande, Liviu Ofileanu și pe Roxana Cotruș. Tema axială a acestui număr, despre „traduceri, traducători, traductologie”, la care performează un pluton select de scriitori, traducători ori teoreticieni, cu o alonjă „argumentată” de redactorul-șef Iulian Boldea, care, apoi, prin „lecturile” sale îl aduce, în continuare, în atenție pe marele poet și actor Emil Botta. Rubrici proaspete: „maestri și ucenici” (dialog Emilian Galaicu-Păun – Dorin Tudoran) și o semnalare, la „amicale”, ușor polemică: „mica cruzime a unui mare critic jovial”, în care Daniel Ilea îl taxează oarecum pe prof. Eugen Simion, privind prioritatea ideii de „demonologie” din opera lui Creangă versus cea din cea a lui Gogol. Spre finalul sumarului: „vatra-dialog”, între Marian Ilea și Daniela Sitar-Tăut, „vecinătățile” poetice ale autorului de limbă maghiară, Halmosi Sandor, transpuse românește de Kocsis Francisko, îngemănate cu cele ale lui Iosif Brodski, la „biblioteca babel”, în custodia românească a lui Leo Butnaru, „cartea străină”, arondată Rodică Grigore, „cronică plastică” de același K. Francisko, despre artistul plastic Aurel Popp, care ilustrează numărul

revistei și summa cum laudae: „de la vatra adunate”, un „epistolar” Adrian Marino – Dan Culcer.

Am ajuns și în posesia numărului 5-6/ 2018 al revistei CONTRAFORT, care apare de ani buni la Chișinău cu sprijinul Institutului Cultural Român. Rubrica de intrare a revistei, „Între viață și cărți”, are ca subiect literatura pentru copii din Basarabia, Maria Șleahițchi întrebându-se aproape retoric, semnificativ: „Câtă literatură și câtă maculatură?”. „Editorialul” lui Vitalie Ciobanu are ca titlu rezumativ: „Republica Moldova – țara arbitrarului absolut”, iar la „Cartea de idei”, Adrian Ciubotaru analizează cartea, încă actuală, a renescentistului umanist Francesco Petrarca: „Despre ignoranță: a sa și a multora”, tradusă din latină de Ioana Costa. „Cronica literară”, de Grigore Chiper, se axează pe cartea de poeme a Monei Stănilă. Vitalie Stelea trece în revistă „Evenimente la I.C.R. Chișinău”, precum expoziția tematică: „Voievozi și domnitori români – precursori ai Marii Uniri”. Legat tot de „Centenar”, Alexandru-Florin Platon analizează volumul istoricului italian Alberto Basciani: „Dificila unire. Basarabia și România Mare” (1918-1940)”, taxată pentru unilateralitatea explicațiilor. „Versuri” semnate Dumitru Băluță și Victoria Bîrgău, „Cosmograme” eseistice de neobositul Leo Butnaru, „Fragmente critice”, in extenso, de Vitalie Ciobanu la romanul lui Iulian Ciocan: „Dama de cupă”, Polirom, 2018, și Mircea V. Ciobanu la romanul Liliane Corobca: „Capătul drumului”, Polirom, 2018, apoi, în „Oglinzile istoriei” articolul lui Dorin Dușciac despre „Raptul Basarabiei și al nordului Bucovinei, 28 iunie 1940: ecouri din presa internațională a epocii”, urmate de un amplu interviu luat de același Vitalie Ciobanu, Irinei-Margareta Nistor, criticul de film care a inaugurat anul acesta proiectul „Centenarul Filmului Românesc – 100 de ani, 100 de filme, 100 de orașe”, plus un eseu incitant de Nicholas Lecaussin, autor de origine română: „De la proscriși la salvatori ai Europei?”, tradus dintr-o revistă poloneză de Mariana Codruț, moralistă implicată și la rubrica ce-i aparține: „Jurnalul unei Țestoase”. „Intersecțiile” revistei se concretizează printr-un frumos dialog Ana Rapcea – Tatiana Țibuleac, referitor la romanul acesteia din urmă: „Grădina de sticlă”, Ed. Cartier. În continuare, „Lecturi” de Alexandru Tabac privind romanul „Miere” de Tudor Ganea, Polirom, 2017 și articolul critic al Ninei

Corcinschi la antologia Luciei Țurcanu din colecția: „Literatura din Basarabia. Început de sec XXI”. „Evenimentul!” editorial de la Humanitas din 2018, volumul colectiv „Vin rușii! 5 perspective asupra unei vecinătăți primejdioase” se paginează cu luările de cuvânt ale autorilor: Vitalie Ciobanu, Marian Voicu, Sabina Fati, și Ioan Stanomir, lipsind Valentin Naumescu, moderator: Radu Gârmacea. „Trendurile” lui Marcel Gherman vizează romanele celui mai important prozator american în viață: Don DeLillo, iar „Interpretările” lui Alex Cosmescu la volumul Isabellei Stengers: „E posibilă o altfel de știință. Un manifest pentru știința lentă”, conchid că „volumul capătă o relevanță deosebită în contextul restructurării – sau mai exact, al disoluției – prin care a trecut recent *Academia de Științe a Moldovei*”. „Vitrăliile” poetice, scurte ale lui Emilian Galaicu-Păun și semnalarea de către Aleutina Saragia a unui premiu englez, acordat poetului mai sus menționat, preced intervenția lui

Vasile Gribincea despre documentarul cinematografic dedicat lui Eugen Cioclea, „cel mai trist poet din Europa”, la frățeasca rubrică: „Jurnal de București” și „Simezele” de Eugen Bulat. Ultima pagină a revistei basarabene, „Cronica traducerilor”, este sus-ținută de ex-criticul, pentru o perioadă de timp, de la „România literară”, Răzvan Mihai Năstase, care analizează romanul „Labirintul spiritelor”, al scriitorului catalan Carlos Ruiz Zafon. Nu putem încheia fără a remarca și rubrica Anei Druță: „Raft *Contrafort*”, care presară revista cu noutățile literare de ultimă oră, ca și aplicata „Revistă a revistelor” a Ninei Scutaru, de astă dată referindu-se la „Revista literară, nr. 5-2018. Așadar, un „fort” –, „Contrafort” literar muncit și tot atât de solid.

ASTRAL-X

Carte (detaliu)